

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Internetconsultatie inlichtingenplicht

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
29-03-2021	21-0667/JB	Joris Barendrecht, j.barendrecht@iederin.nl	

Geacht ministerie van SZW,

Mensen met een beperking die gedeeltelijk kunnen werken zitten niet op hun plek in de Participatiewet. Ze krijgen geen goede ondersteuning en ze mogen maar een klein deel van hun loon houden. Dit heeft gevolgen voor hun bestaanszekerheid en het opbouwen van een zelfstandig leven. Ieder(in) vindt het belangrijk dat de Participatiewet gerepareerd wordt. Daarom hebben we deze internetconsultatie voorgelegd aan mensen uit onze achterban. Zij gebruiken deze wet sinds 2015 als vangnet of als aanvulling op hun inkomen.

We delen met u graag de eerste reacties.

De vraag is of de initiatiefwet bijdraagt aan het doel om gemeenten meer beslissingsruimte te geven en menselijke maat toe te passen wanneer een bijstandsontvanger de inlichtingenplicht heeft geschonden?

In de Participatiewet moet je als uitkeringsgerechtigde alle extra's qua inkomen opgeven. Ook als de omgeving bijvoorbeeld uit liefdadigheid een boodschap voor je doet. De inlichtingenplicht houdt in dat de uitkeringsgerechtigde de gemeente moet informeren over alles wat van belang kan zijn voor het recht op uitkering. Doe je dit niet, dan krijg je een boete.

De Participatiewet biedt op dit moment geen ruimte aan gemeenten om de menselijke maat toe te passen. Met dit wetsvoorstel wordt de gemeente niet meer verplicht een boete op te leggen aan een uitkeringsgerechtigde.

Ieder(in) heeft deze consultatie voorgelegd aan haar achterban om tot een reactie te komen vanuit mensen met een beperking. De ervaringen van mensen met het bijstandsregime is zeer waardevol voor het aanpassen van de Participatiewet.

Bezoekadres
Churchilllaan 11
3527 GV Utrecht

Postadres
Postbus 169
3500 AD Utrecht

T 030-720 00 00
E post@iederin.nl
I www.iederin.nl

KvK 30250451
Bank NL28 ABNA 0973 89 41 21

1. De praktijk botst met de theorie

Het idee achter dit wetsvoorstel is goed; gemeenten meer ruimte geven om een menselijke maat toe te passen. Toch zien we hier enkele risico's. Ten eerste de uitvoerbaarheid bij gemeenten die nu al moeten bezuinigen. Ten tweede de willekeur die kan ontstaan door een ruime interpretatie van de wet door gemeenten. Het bevestigt zo de landelijke rechtsongelijkheid. Tot slot kan het leiden tot een pleidooi voor meer geld om beter te kunnen controleren en op basis daarvan mensen de maat te nemen. Zo kan een goed initiatief in theorie een slechte praktijk worden.

2. Prikkel of ondersteunen naar werk?

Ieder(in) constateert al langere tijd dat daarom onze achterban niet past in de huidige Participatiewet. Ook dit wetsvoorstel draagt niet bij aan het effectief motiveren van mensen met een beperking om te gaan werken.

Er ligt een hoge druk met de sollicitatie- en tegenprestatieplicht om te gaan werken en uit de Participatiewet te komen. Ze hebben te maken met opgedrongen trajecten die niet aansluiten bij individuele beperkingen en mogelijkheden. Nuggers ontvangen geen begeleiding naar betaald werk. Voor mensen met een beperking werkt dat niet. Zij hebben levenslang ondersteuning nodig om te (gaan) werken.

3. Een afhankelijk bestaan

In de Wajong bestaat er geen vermogens- en partnerinkomenstoets. In de Participatiewet bestaat deze wel. Hierdoor kunnen mensen nooit financieel onafhankelijk worden. Hun bestaanszekerheid staat op het spel. Je blijft afhankelijk van je partner of ouders voor een inkomen dat bestaanszekerheid biedt. Daarboven komt de inlichtingenplicht, die je afhankelijkheid op scherp zet. Mensen met een beperking hebben hierdoor structureel een te laag inkomen voor een leefbaar leven met beperkingen.

Pak de wet echt en eerlijk aan

Voor mensen met een beperking is meer nodig dan deze reparatie in de Participatiewet. Een fundamentele aanpassing van de Participatiewet lijkt meer op zijn plek. Niet door kan-bepalingen in te voegen, maar door de brede groep mensen met een beperking een passende positie te geven in de wet en vrij te stellen van regels die niet passen bij hun situatie. Denk aan een vrijstelling van de partnerinkomens-toets, vermogenstoets en kostendelersnorm als je werkt met een beperking. Maak dit mogelijk in een kaderregeling voor de Participatiewet, zodat het voor mensen met een beperking helder is waar zij op mogen rekenen.

Organiseer begeleiding naar werk centraal (net als verstrekking voorzieningen) en niet bij elke gemeente afzonderlijk. Koppel de mate van begeleiding los van de uitkering en verbindt dit aan de noodzaak van de ondersteuning voor de persoon om mee te kunnen doen op de arbeidsmarkt.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer, directeur Ieder(in)